

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 270

van **BRECHT WARNEZ**

datum: 25 januari 2024

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zwerfvuil en sluikestort - Hotspots West-Vlaanderen

Initiatieven zoals 'Mooimakers' en 'Vlaanderen Mooi', die focussen op zwerfvuil en sluikestorten, bewijzen hun nut en moeten aangemoedigd worden. We zijn echter nog ver verwijderd van een propere omgeving zonder rondslingerend afval. De Vlaamse Regering heeft het doel gesteld om tegen 2022 twintig procent minder zwerfvuil te hebben.

Helaas kunnen we aan de hand van het beschikbare cijfermateriaal niet bepalen waar er zich in de provincie bepaalde zwerfvuil- en sluikestorthotspots bevinden. Evenmin valt uit de cijfers af te leiden waarom op bepaalde plaatsen meer afval gedumpt wordt.

Gelieve de gegevens in een Excel-bestand weer te geven.

1. Hoeveel ton veeg- en zwerfvuil is door de gemeenten in 2022 met manueel vegen opgehaald? Graag de cijfers per gemeente.
2. Hoeveel ton gemeentevuil is er door de gemeenten in 2022 opgehaald? Graag de cijfers per gemeente.
3. In de vorige antwoorden haalde de minister aan dat Mooimakers en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) enkele testprojecten organiseren om de impact ervan op zwerfvuil te bestuderen.
 - a) Zijn er de laatste twee jaar gelijkaardige testprojecten uitgevoerd?
 - b) Welke resultaten hebben de recentere testprojecten eventueel opgeleverd (bijvoorbeeld het plaatsen van semi-ondergrondse vuilnisbakken, voorzien van de nodige signalisatie of de installatie van camerabewaking)?
 - c) Hoe apprecieert de minister de resultaten van de testprojecten?
 - d) Op welke manier ondersteunt de minister de testprojecten?
4. In antwoord op schriftelijke vraag nr. 1039 werd ook een testproject in samenwerking met De Lijn aangehaald over de bestrijding van peuken aan openbare vervoerstopplaatsen.
 - a) Hebben er in 2023 gelijkaardige testprojecten plaatsgevonden?
 - b) Wat zijn de resultaten van het testproject?
 - c) Op welke manier ondersteunt de minister het testproject?

5. In antwoord op vraag nr. 1039 wordt melding gemaakt van de initiatieven van Mooimakers.
 - a) Kan de minister aangeven welke gemeenten in 2023 een coachingstraject zijn aangegaan bij Mooimakers? Graag een overzicht per provincie.
 - b) Is er een correlatie tussen het volgen van het coachingstraject en het aantal ton veeg-, zwerf- en gemeentevuil dat door de gemeente wordt opgehaald?
 - c) Hoe ondersteunt de minister de coaching die Mooimakers aanbiedt?
6. Enkele West-Vlaamse gemeenten tekenden de afgelopen jaren in op een project zwerfvuil storten van Mooimakers.
 - a) Hoe hebben die gemeenten de samenwerking met Mooimakers ervaren?
 - b) Zijn er andere West-Vlaamse gemeenten die ondertussen ook ingetekend hebben op het project zwerfvuil storten? Zo ja, welke?
 - c) Zijn er West-Vlaamse gemeenten die uit het project zijn gestapt? Zo ja, welke en waarom?
7. Bijkomende initiatieven in West-Vlaanderen
 - a) Welke initiatieven zullen bijkomend worden genomen om zwerfvuil en sluikstorten in West-Vlaanderen aan te pakken?
 - b) Op welke manier zal de minister die initiatieven ondersteunen?

ANTWOORD

op vraag nr. 270 van 25 januari 2024

van **BRECHT WARNEZ**

1. Lokale besturen rapporteren de hoeveelheid afval ingezameld door manueel vegen als onderdeel van de afvalstofcategorie 'afval afkomstig van publieke vuilnisbakjes, manueel veegvuil en het opruimen van sluikestorten' (afvalcode GE_vuil) aan de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM). Hieronder vindt u de totale gerapporteerde hoeveelheid voor de provincie West-Vlaanderen voor het jaar 2022 terug. In bijlage 1 vindt u een overzicht per gemeente in West-Vlaanderen voor 2021. Het is niet mogelijk om het aandeel van manueel vegen t.o.v. het totaal te bepalen.

Afvalstof	2022
Afval afkomstig van publieke vuilnisbakjes, manueel veegvuil en het opruimen van sluikestorten (GE_vuil) in West-Vlaanderen (ton)	4710,04

2. De term 'gemeentevuil' werd vroeger gehanteerd voor het afval dat ingezameld wordt door de gemeente afkomstig van openbare ruimten, publieke vuilnisbakjes, veegvuil en sluikestorten. In de huidige planperiode wordt de term niet langer gebruikt omdat die tot verwarring leidde. Gemeenten rapporteren minstens het straat- en veegvuil afzonderlijk. Veegvuil moet immers verwerkt worden in een grondreinigingscentrum.

In de praktijk rapporteren gemeenten 'machinaal veegvuil' (GE_veeg) en 'afval afkomstig van publieke vuilnisbakjes, manueel veegvuil en het opruimen van sluikestorten' (GE_vuil) als 2 aparte hoeveelheden aan de OVAM. Deze nieuwe manier van rapporteren trad in voege in 2017.

'Gemeentevuil' kan dan het best ingevuld worden door GE_veeg en GE_vuil op te tellen. Hieronder vindt u het resultaat voor de provincie West-Vlaanderen voor het jaar 2021. In bijlage 1 vindt u een overzicht per gemeente in West-Vlaanderen voor 2021.

Afvalstof	2022
Machinaal veegvuil (GE_veeg) en afval afkomstig van publieke vuilnisbakjes, manueel veegvuil en het opruimen van sluikestorten (GE_vuil) in West-Vlaanderen (ton)	6015,56

3. Er werden er geen nieuwe testprojecten opgezet in samenwerking met het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) de afgelopen twee jaar.
4. Er werden geen nieuwe testprojecten opgezet in samenwerking met De Lijn.
5. a)

Antwerpen	IOK (Baarle-Hertog, Hulshout, Laakdal, Olen, Ravels, Retie, Vosselaar)
Antwerpen	Sint-Katelijne-Waver
Limburg	Herk-de-Stad
Limburg	Bree
Oost-Vlaanderen	Aalst

Oost-Vlaanderen	Gent
Vlaams-Brabant	Ecowerf (Keerbergen, Kortenaken)
Vlaams-Brabant	Ecowerf (Boortmeerbeek, Herent, Rotselaar)
West-Vlaanderen	Diksmuide

b) Om te onderzoeken of er een correlatie bestaat tussen het volgen van een coachingstraject en het tonnage veeg-, zwerf- en gemeentevuil, kijken we voor elke Vlaamse gemeente in de eerste plaats naar de evolutie van de som van de hoeveelheid machinaal veegvuil (afvalcode GE_veeg) en van de hoeveelheid afval afkomstig van publieke vuilnisbakjes, manueel veegvuil en het opruimen van sluikestorten afval (afvalcode GE_vuil) van 2016 t.e.m. 2022. Hieruit kunnen we niet eenduidig besluiten dat de verandering van de hoeveelheid veeg-, zwerf- en gemeentevuil van een gemeente afhankelijk is van het wel of niet afleggen van een coachingstraject. Er zijn uiteraard ook andere factoren die hierin meespelen.

c) In 2023 konden lokale besturen van begin januari tot eind februari 2023 een aanvraag indienen voor een coachingstraject. Een tweede oproepronde liep van 1 juni tot eind september 2023. Voor de coachingtrajecten die in 2023 opstartten, werd uiteindelijk een budget van 620.000 euro gereserveerd. Daarnaast resulteert de personeelsinzet van de coaches van Mooimakers in de nodige begeleiding en kennisoverdracht.

In 2024 worden 2 oproeprondes voorzien: van 15 januari t.e.m. 29 februari en van 1 april t.e.m. 30 april.

6. a) Uit een algemene evaluatie uitgevoerd in 2022 bij gemeenten uit heel Vlaanderen die de voorbije jaren een project zwerfvuil en sluikestort hebben uitgevoerd in samenwerking met Mooimakers, zijn volgende zaken naar boven gekomen:
 - Het gaat om een positief en relevant aanbod van Mooimakers;
 - De zwerfvuil- en sluikestortproblematiek wordt op een positieve manier onder de aandacht gebracht, met de nadruk op "kijk wat er aan kan worden gedaan";
 - Het leidt tot interessante en succesvolle acties en resultaten;
 - Dit soort projecten kan een hefboom zijn om de lokale diensten op een lijn te krijgen of om de eigen dienst uit te bouwen;
 - Het werkt motiverend voor de versterking van het lokale team;
 - Weliswaar vraagt een project ook een investering van tijd en moeite bij het lokale bestuur;
 - Het is positief dat Mooimakers het project aanstuurt en omkadert.
- b) In 2023 startten zowel afvalintercommunale IMOG als gemeente Koksijde met de aanpak van hun afvalverzamel punten. Daarnaast is Bredene van start gegaan met een vuilnisbakkenplan.
- c) Er zijn geen projecten zwerfvuil en sluikestort stopgezet in West-Vlaanderen.
7. a) De ondersteuningsinitiatieven voor lokale besturen om zwerfvuil en sluikestort terug te dringen, worden op Vlaams niveau georganiseerd binnen de werking van Mooimakers. Er is geen specifiek aanbod voor West-Vlaanderen. Net zoals alle lokale besturen en afvalintercommunales in Vlaanderen kan er in West-Vlaanderen ook een beroep gedaan worden op het ondersteuningsaanbod. Mooimakers maakt haar aanbod bekend aan de lokale besturen en afvalintercommunales via haar nieuwsbrieven, website, e.d.
- b) Ook lokale besturen in West-Vlaanderen kunnen beroep doen op het ondersteuningsaanbod van Mooimakers.

BIJLAGE

[Zwerfvuil West-Vlaanderen](#)